

Arbetsförmedlingens remissvar: Arbetslöshetsförsäkringen vid störning, kris eller krig, 2024:49

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslagen i utredningen med undantag för förslaget om att Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen utses att ansvara för arbetslöshetskassornas deltagande i arbetet med beredskap. Detta förslag avstyrks därför att Arbetsförmedlingen, mot bakgrund av bl.a. ansvars- likhets- och närhetsprinciperna, anser att den egna myndigheten är lämpligare för uppdraget.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget om att utse Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen som ansvarig för arbetslöshetskassornas deltagande i arbetet med beredskap.

Arbetsförmedlingens synpunkter

5.5.4 IAF utses att ansvara för arbetslöshetskassornas deltagande i arbetet med beredskap

Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget att Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen utses att ansvara för arbetslöshetskassornas deltagande i arbetet med beredskap.

Syftet med den föreslagna formaliserade samverkan mellan arbetslöshetskassorna och beredskapssektorn får huvudsakligen anses vara att stärka den samlade förmågan att, även under störda förhållanden, kriser, höjd beredskap och krig, utbetala arbetslöshetsersättning. Det är Arbetsförmedlingen tillsammans med arbetslöshetskassorna som under normala förhållanden har ansvaret att

Datum
2024-12-20Diarienummer
Af-2024/0092 5915

sköta denna uppgift, och det är även mellan de aktörerna som den nuvarande samverkan bedrivs för att säkerställa dessa flöden. Med utgångspunkt i dessa förhållanden och utifrån ansvars- likhets- och närhetsprinciperna hade det varit rimligare att utse Arbetsförmedlingen som ansvarig för arbetslöshetskassornas deltagande i arbetet med beredskap.

Följande utgör sådana delar i de arbetssökandes process som är kritiska för att säkerställa korrekt utbetalning av arbetslöshetsersättning, i vilka Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna är beroende av ett fungerande utbyte av information och därför har systemsamband med varandra, och kring vilka samverkan bedrivs för att säkerställa en kontinuerlig förmåga:

- den arbetssökande anmäler sig som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen,
- arbetsförmedlingens meddelande om anmälan till arbetslöshetskassan,
- arbetsförmedlingens underrättelse om att en person inte antas uppfylla eller åter uppfyller de allmänna villkoren i försäkringen,
- begäran om kompletteringar från arbetslöshetskassorna i ärenden där Arbetsförmedlingen har skickat en underrättelse om de allmänna villkoren eller på en antagen sanktionsgrund,
- statsbidragshanteringen,
- samtlig övrig verksamhet inklusive IT-stöd på båda sidor som behöver fungera för att korrekta utbetalningar ska kunna fortlöpa även i händelse av störningar, kriser, höjd beredskap eller krig.

För att säkerställa befintlig och utökad robusthet i ovanstående verksamhetsprocesser, behöver den befintliga samverkan mellan Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna även fortsättningsvis utvecklas och förstärkas. Detta gäller oavsett vilken myndighet som utses att ansvara för arbetslöshetskassornas deltagande i arbetet med beredskap. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen saknar den nära kopplingen till de operativa verksamhetsprocesserna för att säkerställa utbetalning av arbetslöshetsersättning som idag bedrivs gemensamt av Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna. Dessa förmågor och kompetenser om/inom systemen, etablerade kontaktvägar och den samlade kompetensen och erfarenheten generellt på området ligger hos Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna och borde göra det även vid en skarp situation. Det kan ifrågasättas om det är lämpligt att en aktör både har tillsynsansvar över en verksamhet, och dessutom är operativt delaktig i den verksamheten.

Datum
2024-12-20Diarienummer
Af-2024/0092 5915

Att addera ytterligare en aktör, i form av en ny beredskapsmyndighet, i beredskapssektorn Ekonomisk säkerhet skulle även kunna resultera i att fördröja utvecklingen i sektorn och därmed totalförsvaret.

10.7.6 Ekonomiska konsekvenser för staten (offentliga finanser)

Arbetsförmedlingen delar inte utredningens bedömning om ett minskat resursbehov för myndigheten med anledning av IAF:s eventuella utökade uppdrag. Arbetsförmedlingens behov av samverkan med arbetslöshetskassorna kring kontinuitet och beredskap för en bibehållen och förbättrad robusthet i korrekt utbetalning av arbetslöshetsersättning bedöms inte minska, utan skulle snarare behöva utökas.

7.7.3 Tillfälliga undantag från sanktionsreglerna avseende aktivitetsrapportering

Arbetsförmedlingen skulle även vilja lämna följande rekommendation kopplat till ovanstående avsnitt. Gällande förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten görs endast förändringar avseende det ansvar som åligger den arbetssökande (lämna in aktivitetsrapport). Gällande 6 a § framgår det att förändringarna gäller det första och andra stycket i aktuell paragraf. Trots förändringar avseende arbetssökandes skyldighet är det rimligt att anta att vissa arbetssökande trots allt kommer att lämna in en aktivitetsrapport, exempelvis på pappersblanketten eller muntligt. Det står dock inte något om det ansvar som åligger Arbetsförmedlingen, det vill säga att granska inlämnade aktivitetsrapporter skyndsamt, se tredje stycket samma paragraf. I de fall det trots förändringarna i första och andra stycket inkommer en aktivitetsrapport avseende en person med arbetslöshetsersättning har Arbetsförmedlingen således även fortsättningsvis en skyldighet att granska dessa skyndsamt. Här skulle det behöva tydliggöras att Arbetsförmedlingen inte behöver granska dessa aktivitetsrapporter skyndsamt. Ett sådant tydliggörande skulle göra att Arbetsförmedlingen i än högre grad skulle kunna fokusera på uppgifter som är att betrakta som mer samhällsviktiga.

Datum
2024-12-20

Diarienummer
Af-2024/0092 5915

På Arbetsförmedlingens vägnar
Maria Hemström Hemmingsson

Kristoffer Pettersson

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av verksamhetssamordnaren Kristoffer Pettersson.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksamhetsområdeschefen Linda Schön Doroci och avdelningschefen Stefan Popovic deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.